

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร-
การศึกษา และครูประจำการ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

ตัวอย่างประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้บริหารการศึกษา จำนวน 166 คน แยกออกเป็น
ศึกษานิเทศก์ 18 คน ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ 83 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
65 คน ครูประจำการ จำนวน 251 คน โดยใช้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวนทั้งสิ้น 100 โรงเรียน นอกจากนี้ ยังได้สัมภาษณ์นักเรียนซึ่งกำลัง เรียนอยู่ในชั้นประถม-
ศึกษา ปีที่ 1 จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อีกจำนวน 120 คน

เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถาม จำนวน
318 ข้อ แบบสอบถามนี้ แยกออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามค่านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม
ตอนนี้เป็นแบบให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจปัญหาการใช้หลักสูตรของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร 7 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจและปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านจุดมุ่งหมาย
ของหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล
ด้านวัสดุหลักสูตร และด้านการบริหารหลักสูตร แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วน

ประเมินค่า และแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร แบบสอบถามนี้เป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์นักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถาม จำนวน 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน ด้านข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มวิชาที่เรียน และด้านข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ใช้วิธีคำนวณหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ใช้วิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยการตรวจสอบความแตกต่างจากค่าไคสแควร์ (χ^2 - test)

ตอนที่ 3 ใช้วิธีสรุปรวบรวมเรียงลำดับความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้รับ

ตอนที่ 4 ใช้วิธีสรุปรวบรวมเรียงลำดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนตามหลักสูตรใหม่

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แยกตามลักษณะต่าง ๆ

ได้ดังนี้

เพศ ผู้บริหารการศึกษา กลุ่มศึกษาธิการ เขตเป็นเพศชายร้อยละ 100 กลุ่มครูใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือชายร้อยละ 67.47 หญิงร้อยละ 32.53 กลุ่มผู้ช่วยครูใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิงร้อยละ 55.38 เป็นชายร้อยละ 44.62

กลุ่มครูประจำการเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิงร้อยละ 92.83 เป็นชาย ร้อยละ 7.17

อายุ ผู้บริหารการศึกษา กลุ่มศึกษานิเทศก์ เขต ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 45 - 49 ปี ร้อยละ 33.33 รองลงมาคืออายุระหว่าง 35 - 39 ปี ร้อยละ 27.77 และที่อายุระหว่าง 50 - 54 ปี กับอายุระหว่าง 40 - 44 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 11.11 กลุ่มครูใหญ่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 50 - 54 ปี ร้อยละ 34.94 รองลงมาคืออายุระหว่าง 45 - 49 ปี ร้อยละ 19.28 มีจำนวนน้อยที่สุด คืออายุระหว่าง 25 - 29 ปี ร้อยละ 2.41 กลุ่มครูช่วยครูใหญ่ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 35 - 39 ปี ร้อยละ 38.46 รองลงมาคืออายุระหว่าง 40 - 44 ปี ร้อยละ 21.54 มีจำนวนน้อยที่สุด คืออายุระหว่าง 20 - 24 ปี ร้อยละ 3.08 กลุ่มครูประจำการ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35 - 39 ปี ร้อยละ 26.69 รองลงมาคืออายุระหว่าง 30 - 34 ปี ร้อยละ 21.12 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คืออายุระหว่าง 55 - 59 ปี ร้อยละ 2.39

วุฒิการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา กลุ่มศึกษานิเทศก์ เขตที่มีวุฒิปริญญาตรีกับอนุปริญญา มีจำนวนร้อยละ 33.33 ที่ต่ำกว่าอนุปริญญา มีร้อยละ 11.11 กลุ่มครูใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีร้อยละ 60.24 มีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 4.82 กลุ่มครูช่วยครูใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 56.92 มีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 4.62 กลุ่มครูประจำการมีวุฒิปริญญาตรีร้อยละ 67.23 มีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 9.56

ประสบการณ์การสอน ผู้บริหารกลุ่มศึกษานิเทศก์ เขตส่วนใหญ่มีประสบการณ์ การสอนระหว่าง 11 - 15 ปี ร้อยละ 27.78 รองลงมาคือ เคยสอนมาระหว่าง 1 - 5 ปี กับ 31 - 35 ปี ร้อยละ 16.67 และมีจำนวนน้อยที่สุด คือ เคยสอนมาระหว่าง 26 - 30 ปี ร้อยละ 5.56 กลุ่มครูใหญ่ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนมาระหว่าง 21 - 25 ปี ร้อยละ 20.48 รองลงมาคือเคยสอนมาระหว่าง 26 - 30 ปี ร้อยละ 83.34 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เคยสอนมาระหว่าง 1 - 5 ปี ร้อยละ 2.41 กลุ่มครูช่วยครูใหญ่ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ การสอนมาระหว่าง 16 - 20 ปี ร้อยละ 47.69 รองลงมาคือเคยสอนมาระหว่าง 26 - 30 ปี

ร้อยละ 10.46 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ เกษตอนมาระหว่าง 36 - 40 ปี ร้อยละ 1.54
 กลุ่มครูประจำการส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนมาระหว่าง 11 - 15 ปี ร้อยละ 22.31
 รองลงมาคือ เกษตอนมาระหว่าง 1 - 5 ปี ร้อยละ 21.12 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ เกษ
 ตอนมาระหว่าง 36 - 40 ปี ร้อยละ 0.80

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการถึง
 ปัญหาการใช้หลักสูตรในชั้นต่าง ๆ 7 ชั้น ปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านความเข้าใจและปัญหาการใช้หลักสูตร ปรากฏว่าระดับความ
 คิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบ
 เทียบความคิดเห็นในชั้นนี้ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่า มีความคิดเห็นส่วนใหญ่
 แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และส่วนใหญ่กลุ่มผู้บริหารการศึกษาให้ความสำคัญ
 คิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครูประจำการให้ และผู้วิจัยยังพบว่าหัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง
 2 กลุ่ม ให้ความสำคัญคิดเห็นในระดับน้อยในหัวข้อเรื่อง "ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
 ศึกษาธิการ เขต และหัวหน้ากลุ่มโรงเรียน ให้การช่วยเหลือเมื่อครูผู้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา
 2521 ประสบปัญหา"

2.2 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปรากฏว่า ระดับความคิดเห็นของผู้
 บริหารการศึกษา และครูประจำการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความ
 คิดเห็นในชั้นนี้ ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่า มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไม่
 แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และปรากฏว่าไม่มีหัวข้อใดที่ทั้งผู้บริหารการศึกษา
 และครูประจำการให้ความสำคัญคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยเลย

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏว่า ระดับความคิดเห็นของ
 ผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความ
 คิดเห็นในชั้นนี้ ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่ามีความคิดเห็นส่วนใหญ่ ไม่แตกต่าง
 กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่าหัวข้อที่ครูประจำการให้ความสำคัญ

ความคิดเห็น เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยถึง 5 ข้อ คือ

1. ทักษะและความสามารถในการสอนแบบให้นักเรียนรายงาน
2. ทักษะและความสามารถในการสอน เชิดหุ่นกระบอก
3. ทักษะและความสามารถในการสอน โดยใช้หุ่นนิ้วมือ
4. การนำกิจกรรมการ เชิดหุ่นกระบอกไปใช้ประกอบการสอน
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก

ผู้บริหารการศึกษาในนำหนักความคิดเห็น เฉลี่ยน้อยอยู่ 1 ข้อ คือ

1. การนำหุ่นนิ้วมือไปใช้ประกอบการเรียนการสอน

2.4 ด้านสื่อการสอน ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร

การศึกษา และครูประจำการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในค่านี้นี้ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่า ความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันและแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 มีจำนวนค่อนข้างกำกวมกัน คือ ไม่แตกต่างกัน จำนวน 16 ข้อ จาก 30 ข้อ และแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 จำนวน 14 ข้อ จาก 30 ข้อ และผู้วิจัยพบว่ามีหัวข้อ 2 หัวข้อ ที่ทั้งผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ให้นำหนักความคิดเห็น เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ

1. การใช้เครื่องรับวิทยุ วิทยุแทป โทรทัศน์ การใช้รายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาของกรุงเทพมหานครประกอบการสอน
2. โรงเรียนมีงบประมาณและวัสดุสำหรับสร้างสื่อการสอนให้

แก่ครูสอน ป.1

2.5 ด้านการวัดและประเมินผล ปรากฏว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในค่านี้นี้ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่า มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และปรากฏว่าไม่มีหัวข้อใดที่ทั้งผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการให้นำหนักความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยเลย

ผลของการประเมินผลปद्याภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ปีการศึกษา 2521 จากตัวอย่างประชากรที่สุ่มมาจากจำนวนนักเรียนรวม 5306 คน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนตามหลักสูตรใหม่ ประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยที่นักเรียนถึงร้อยละ 82.97 ที่สอบได้ในวิชาภาษาไทย และร้อยละ 84.34 ที่สอบได้ในวิชาคณิตศาสตร์

2.6 กำนเกี่ยวกับวัสดุหลักสูตร ปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการ ต่างก็ได้รับจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เพียงพอกับความต้องการใช้วัสดุแล้ว วัสดุหลักสูตรประเภทหนังสืออ่านประกอบ และอุปกรณ์บางอย่างที่ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ส่วนใหญ่ต่างก็แจ้งว่ายังไม่ได้รับเลย สำหรับวิธีที่ได้มาส่วนใหญ่ได้รับแจกจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง มีวัสดุบางอย่าง เช่น หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบบางชนิด แทนที่โรงเรียน ครูผู้สอน หรือนักเรียนจัดซื้อเอง

2.7 กำนการบริหารหลักสูตร ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ครูประจำการส่วนใหญ่ให้น้ำหนักความคิดเห็นในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในกำนี้ ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ปรากฏว่ามีความคิดเห็นส่วนใหญ่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และหัวข้อที่ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ให้น้ำหนักความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง เกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ การจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ การบริการนักเรียน และจำนวนเนื้อที่บริเวณโรงเรียน

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลพอสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

3.1 กำนเกี่ยวกับครูผู้สอน ปรากฏว่า ความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ ต้องการครูประจำชั้นที่เป็นเพศหญิง ว่างสาว รูปร่างสวย ไม่ดุๆ และเป็นกันเองกับนักเรียน

3.2 ด้านเกี่ยวกับกลุ่มวิชาที่เรียน ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรใหม่ ส่วนใหญ่จะไม่รู้จักว่าตนเองเรียนวิชาอะไร นอกจากคณิตศาสตร์กับภาษาไทย และพลศึกษาเท่านั้น ในด้านการปฏิบัติ นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรใหม่ ปรากฏว่าใฝ่ลงมือกระทำด้วยตนเองมากขึ้น

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล นั้น ปรากฏว่า ครูที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวส่วนใหญ่ขยันทำกิจกรรมการเรียนการสอน และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ บ่อย ๆ และติดต่อกันมากกว่าครูที่อยู่ในวัยอื่น ๆ ทั้งครูที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว และวัยแก่ต่างก็ทำการวัดและประเมินผล โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่แผนการสอน และคู่มือครูเสนอแนะไว้พอสมควร

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ และน่าศึกษาหลาย ประเด็นด้วยกัน เป็นต้นว่า ทั้งผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ส่วนใหญ่แล้วจะให้ความสนใจ ความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ ที่ถามในระดับปานกลาง เช่นนี้อาจจะตีความหมายได้ว่า หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 นี้ ยังไม่เป็นที่ปัญหาแก่ครูผู้สอนมากนัก ซึ่งอาจจะสืบเนื่อง มาจากว่าครูส่วนใหญ่มีโอกาสรับการอบรมในเรื่องนี้พอสมควร แต่ในขณะที่เดียวกัน หลักสูตร นี้ก็ยังไม่บรรลุผลเต็มที่ เพราะน้ำหนักความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรยังไม่อยู่ในระดับสูง เท่าที่ควร และยังพบว่ามีหัวข้ออีกหลายหัวข้อ ซึ่งตัวอย่างประชากรให้ความสนใจ คิดเห็น อยู่ในระบับน้อย ซึ่งก็หมายความว่า หัวข้อเหล่านี้ยังเป็นปัญหาสำหรับครู สมควรได้รับการ เอาใจใส่แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น หัวข้อดังกล่าวมีดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ศึกษาธิการ เขต และหัวหน้ากลุ่มโรงเรียนกับการให้การช่วยเหลือครูผู้ใช้หลักสูตรใหม่ เมื่อครูประสบปัญหา
2. ทักษะและความสามารถของครูในการสอนแบบให้นักเรียนรายงาน
3. ทักษะและความสามารถของครูในการสอน โดยใช้หุ่นกระบอก
4. ทักษะและความสามารถของครูในการสอน โดยใช้ตุ๊กตาวัวมือ

5. การนำกิจกรรมเชิดหุ่นกระบอกไปใช้ประกอบการสอน
6. การนำกิจกรรมเชิดหุ่นนิ้วมือไปใช้ประกอบการสอน
7. การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของ เด็ก
8. การใช้ เครื่องรับวิทยุ วิทยุเทป โทรทัศน์ และการใช้รายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา ของกรุง เทพมหานคร ประกอบการสอน
9. งบประมาณที่โรงเรียนมีไว้สำหรับสร้างสื่อการสอนให้แก่ครูที่สอนชั้น ป.1
10. อาคารเรียน อาคารประกอบ การจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ การบริการนักเรียน และจำนวนเนื้อที่บริเวณโรงเรียนที่จะให้เด็กพักผ่อน และทำกิจกรรม

ปัญหาทั้ง 10 ประการดังกล่าวที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ นับว่าเป็นปัญหามากสำหรับครู ซึ่งปรากฏว่า ตรงกับการค้นพบของ สมพงษ์ จิตระกำย์ ในการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา และครูประจำการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521" สรุปได้ว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ยังไม่มีความพร้อมที่จะใช้หลักสูตรใหม่ โรงเรียนไม่มีงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่คับแคบ ไม่พอกับจำนวนนักเรียน และโรงเรียนมีเนื้อที่บริเวณโรงเรียนจำกัด ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

ข้อมูลที่น่าสนใจ เกตอีกข้อหนึ่งก็คือ ส่วนใหญ่แล้ว ผู้บริหารการศึกษา มักจะให้น้ำหนักความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ สูงกว่าครูประจำการให้ เช่นนี้ แสดงให้เห็นถึงสภาพการรับรู้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 2 กลุ่ม อาจเป็นไปได้ว่าการที่ครูประจำการรับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารการศึกษา เพราะมีโอกาสใกล้ชิดกับปัญหามากกว่าผู้บริหารการศึกษา เพราะครูเป็นผู้ใช้หลักสูตร โดยตรง

ในเรื่องตัวผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ จากการวิจัยพบว่าผู้บริหารการศึกษาส่วนใหญ่ อายุ 45 - 49 ปี วุฒิปริญญาตรีกับอนุปริญญา ประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี ครูประจำการ อายุ 35 - 39 ปี วุฒินุปริญญา ประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี ฉะนั้นจึงกล่าว ผู้วิจัยคิดว่าเป็นองค์ประกอบที่เอื้ออำนวยในเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ หากได้รับการแนะนำและความช่วยเหลือทางด้านวิชาการพอสมควร

✓ ในเรื่องจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรเห็นว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรนี้กล่าวไว้ชัดเจนนี่ เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ซึ่งนับว่าตรงกับรายงานการวิจัยของ มลิวัดย์ ลัมโพรี ที่ได้ทำการวิจัยไว้ เมื่อ ปี พ.ศ. 2521 ในส่วนที่ว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชัดเจนนี่ เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

ในเรื่องกิจกรรมการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่คู่มือครู และแผนการสอนเสนอแนะไว้พอสมควร แต่ก็มีทักษะการสอนบางประการที่ครูขาด เช่น ทักษะในการสอน โดยให้นักเรียนรายงาน การเช็กหุ่นกระบอก หุ่นนิ้วมือ การเตรียมความพร้อมของเด็ก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนขาดอุปกรณ์ดังกล่าว หรือไม่มีความพร้อมที่จะจัดทำ หรือไม่เข้าใจและขาดทักษะในการปฏิบัติ ในส่วนนี้ผู้วิจัยคิดว่า สามารถแก้ไขได้โดยการจัดการฝึกอบรมในเรื่องวิธีสอนดังกล่าวให้แก่ครู และจัดหาอุปกรณ์ให้แก่ครูให้พร้อม

ในเรื่องสื่อการเรียน จากการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้หลักสูตรขาดสื่อการเรียน ประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องรับวิทยุ วิทยุแทป โทรทัศน์ และไม่มีงบประมาณจัดซื้อวัสดุต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นด้วย เรื่องนี้ อาจจะเป็นเพราะหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน โรงเรียน ยังไม่เห็นความสำคัญในงานด้านนี้ จึงยังไม่ได้งบประมาณเอาไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับหลักสูตรใหม่เพิ่งประกาศใช้เป็นปีแรก การเตรียมการจึงยังมีข้อบกพร่อง

ในเรื่องการวัดและประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ผู้ใช้หลักสูตรใหม่ไม่ค่อยมีปัญหาในด้านนี้ แต่ก็ยังมีผู้ใช้หลักสูตรส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนยังขาดวัสดุต่าง ๆ ที่จะนำมาสร้างเครื่องมือในการวัด เช่น กระดาษ หมึกพิมพ์

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จะยังมีข้อบกพร่องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น แต่ปรากฏว่า จากการประเมินผลปลายภาคเรียน ปีการศึกษา 2521 พบว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่ที่เรียนตามหลักสูตรใหม่นี้

ประสบผลสำเร็จในการเรียน โดยมีนักเรียนถึงร้อยละ 82.97 ที่สอบได้ในวิชาภาษาไทย และร้อยละ 84.34 ในวิชาคณิตศาสตร์ จึงนับได้ว่าหลักสูตรใหม่ประสบผลสำเร็จพอสมควร หากได้รับการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้นแล้ว ก็เชื่อได้ว่าหลักสูตรใหม่จะประสบผลสำเร็จมากขึ้น ซึ่งปรากฏว่าตรงกับภารกิจของ สมบูรณ์ สว่างวรชาติ ในการวิจัยเรื่อง "ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจากหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ฉบับร่างครั้งที่ 1 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1" สรุปได้ว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรใหม่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ในเรื่องวัสดุหลักสูตร ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนวัสดุหลักสูตร เพียงพอกับความต้องการใช้ แต่ก็ยังมีวัสดุบางอย่าง เช่น ประเภทหนังสืออ่านประกอบที่ยังไม่ได้รับและที่ไดรับก็มีจำนวนน้อย นำไปใช้กับนักเรียนไม่ได้ ซึ่งเรื่องนี้ผู้วิจัยคิดว่าสามารถแก้ไขได้โดยจัดตั้งงบประมาณจัดซื้อให้โรงเรียนอย่างละ 1 ชุด ต่อชั้นเรียน เพื่อให้ห้องเรียนต่าง ๆ หมุนเวียนกันใช้ จะเป็นการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ในเรื่องการบริหารหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ต้องอำนวยความสะดวกให้การใช้หลักสูตร ได้แก่ วัสดุที่ขาดแคลนคือ เรื่องเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียนกับแคบ เป็นเหตุให้ทางโรงเรียนต้องเปิดสอนสองผลัด ซึ่งเป็นผลเสียในเรื่องการยืดหยุ่นเวลาเรียน เพื่อสอนให้ครบตามจำนวนคาบเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพราะในทางปฏิบัติโรงเรียนจะไม่มีเวลาสำหรับยืดหยุ่นให้นักเรียนแต่ละรอบเรียนให้ครบตามจำนวนคาบเวลาที่กำหนดได้ ซึ่งเรื่องนี้ผู้วิจัยคิดว่าหากมีการแก้ไข โดยเพิ่มงบประมาณสร้างอาคารให้เพียงพอ หรือโดยการเฉลี่ยนักเรียนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียนนั้น ๆ ให้ใช้สัปดาห์กัน หรือให้โรงเรียนรับนักเรียนเข้าเรียนเป็นเซต ก็เชื่อได้ว่าปัญหานี้คงจะหมดไป

ผลจากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลพบว่า ครูผู้สอนมีความสนใจที่จะให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่คู่มือครู หรือแผนการสอน เสนอแนะไว้ในระยะแรก ๆ ของการใช้หลักสูตรใหม่เท่านั้น ภายหลังจากก็ละเลยหันไปใช้วิธีบรรยายให้นักเรียนฟัง และการวัดผลก็หันไปใช้วิธีให้นักเรียนตอบคำถาม เว้นเสียแต่ครูผู้สอนนั้นยังอยู่ในวัยหนุ่มสาวเท่านั้น จึงจะทำการอย่างสม่ำเสมอ

เรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนชาววิศกูปกรณต่าง ๆ ที่จะให้เด็กทำ และไม่อาจสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ประกอบการสอนได้ หรือไม่มีทักษะในการทำ ประกอบกับครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนแบบบรรยายเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงเป็นสาเหตุให้ครูหันกลับไปใช้วิธีการแบบเดิมที่ตนเองถนัด ข้อนี้นับเป็นข้อคิดในเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หากจะให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนแล้ว นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคอยติดตามให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมครูในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1 ในด้านความเข้าใจและปัญหาการใช้หลักสูตรจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ให้นำหนักความคิดเห็นในข้อมูลเกี่ยวกับผู้ติดตามผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระคน้อย สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงควรจะวางนโยบายเอาไว้ให้แน่ชัดว่า เจ้าหน้าที่คณาบริหารหรือวิชาการ ซึ่งได้แก่ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ เขต หัวหน้ากลุ่มโรงเรียน ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ควรจะติดตามผล และให้การช่วยเหลือครูผู้ใช้หลักสูตรเพียงใด สัมภาษณ์หรือเก็บถ้อยคำครั้ง และควรที่จะเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ดังกล่าว โดยเฉพาะศึกษานิเทศก์ให้เพียงพอ และได้อัตราส่วนกันกับจำนวนครูและนักเรียนด้วย

1.2 ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การใช้หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้ใช้หลักสูตร คือครูผู้สอน โดยตรงว่า มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และนำหลักสูตรนั้นไปใช้จริงจัง จึงควรจะให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้สอนให้มาก โดยจัดการอบรมหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ที่ว่าจะจัดให้วิทยากรมาบรรยายปากเปล่าให้ผู้เข้ารับการอบรมฟัง และมีผู้เข้าอบรมคราว 100 - 200 คน ซึ่งได้รับผลน้อยกว่าที่จัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ

1.3 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่าครูผู้สอนที่มีความชำนาญและทำงานได้คล่องตัวและเป็นครูที่คึกคักในทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น คือ ครูที่เป็นเพศหญิง อยู่ในวัยสาว เพื่อการใช้หลักสูตรใหม่ได้ผล และสอดคล้องกับ

ความต้องการของเด็ก สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงควรวางแผนโดยครูผู้สอน ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ทั่วถึง โดยเฉพาะโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ใน (เขตเทศบาลเดิม) มักหาครูดังกล่าวได้ยาก เพราะไม่มีอัตราว่างที่จะรับครูใหม่ได้

1.4 ในด้านสื่อการสอน จากการวิจัยพบว่า สื่อการสอนที่กลุ่มตัวอย่างประชากรในนำหนักความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยได้แก่ วิทยุ วิทยุเทป โทรทัศน์ ซึ่งอาจจะเพราะไม่ได้รับการสนับสนุนมากจน หรือได้รับแล้ว แต่ชำรุดไม่มีงบประมาณซ่อมแซม จึงควรตั้งงบประมาณด้านนี้เอาไว้เป็นการเฉพาะ และเฉลี่ยให้แก่โรงเรียนได้สัดส่วนกันตามขนาดของ โรงเรียน ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นความสามารถของครูใหญ่ หรือครูผู้สอนให้ช่วยตนเองตามลำพัง

ในด้านการวัด จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูผู้มีความรู้ทางด้านศิลปศึกษาอัน เป็นความรู้สนับสนุนการผลิตสื่อการสอน โดยเฉพาะ จึงควรวางแผน โดยในการรับครูด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น และได้ตราส่วนกันกับจำนวนห้องเรียนด้วย เพื่อคอยช่วยเหลือครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.5 ในด้านการวัดและประเมินผล จากการวิจัยส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาใน ด้านนี้ แต่ก็ควรจะได้เพิ่มพูนความรู้แก่ครูผู้สอนในด้านนี้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะเครื่องมือในการวัด ปกติโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ขาดแคลนวัสดุที่จะสร้าง เครื่องมือในการวัด เช่น กระดาษโรเนียว หมึกพิมพ์ จึงควรจะได้ตั้งงบประมาณด้านนี้ไว้เป็นการเฉพาะเช่นเดียวกัน

1.6 ในด้านวัสดุหลักสูตร จากการวิจัยพบว่าปัญหาค้นหาน้อย แต่ก็ยังมีวัสดุหลักสูตรบางอย่างที่โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้รับ เช่น หนังสืออ่านประกอบ บัตรงาน และรูปภาพ ฟิล์ม ๆ และที่ได้อีกก็ไม่ได้เพราะมีเพียงชุดเดียวหรือเพียง เป็นตัวอย่าง เท่านั้น จึงควรตั้งงบประมาณจัดซื้อแจกจ่ายให้ทาง โรงเรียนอย่างน้อยห้องละ 1 ชุด เพื่อให้โรงเรียนหมุนเวียนกันใช้ และปรับปรุงวิธีการส่งให้ทันกับความต้องการของ โรงเรียนด้วย

1.7 ในด้านการบริหารหลักสูตร จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีอาคารเรียน และอาคารประกอบ ไม่เพียงพอจึงควรจะต้องงบประมาณในการจัดสร้างให้มากขึ้น แล้วเลือกนโยบายการสอนแบบสองผลัดเสีย เพราะในทางปฏิบัติโรงเรียนไม่อาจยืดหยุ่นเวลาสอนให้ครบตามจำนวนคาบเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้ได้

1.8 ในด้านตัวนักเรียน จากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อม สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงควรจะต้องทบทวน โครงการจัดชั้น เด็กเล็กก่อนวัยเรียน ซึ่งเคยมีมาก่อนแล้ว นำมาใช้ซ้ำ เพราะจะเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก และยังเป็น การแก้ปัญหาเด็กเรียนซ้ำชั้นด้วย นอกจากนี้ ควรจะได้เพิ่มการช่วยเหลือด้านอาหารกลางวัน ตลอดจนเสื้อผ้า และเครื่องเขียนให้แก่เด็กนักเรียน

1.9 หลักสูตรใหม่ แม้จะผ่านขั้นตอนการร่างและแก้ไขหลักสูตรให้เป็น ฉบับสมบูรณ์ และมีข้อบกพร่องน้อยที่สุดเพียงใดก็ตาม การใช้จะได้ผลหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้ใช้หลักสูตร คือครูผู้สอน โดยตรง จึงควรจะได้มีการส่งเสริมในเรื่องขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่ทำการสอนตามหลักสูตรใหม่ เพราะถือว่าเป็นผู้ บุกเบิกงานใหม่

2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.1 ควรจะได้มีการทำการวิจัยหลักสูตรใหม่ในค่านอื่น ๆ เช่น ค่าน หนังสือเรียน ค่านการวัดและประเมินผลและอื่น ๆ หลังจากที่แก้ไขหลักสูตรใหม่แล้วในระยะ เวลาอันสมควร

2.2 ควรจะได้ทำการวิจัยการใช้หลักสูตรใหม่ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดอื่นที่ใช้หลักสูตรใหม่ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น